

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
пәндерінен
қорытынды аттестаттауға арналған

(жаратылыстану-математика бағыты бойынша)

ЕМТИХАН ТЕСТТЕРІ

1168-нұсқа

Аты-жөні _____

Қала (облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

2020 жыл

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

1. Бұл кітапшада **ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәндерінен тест нұсқалары берілген.
2. Тест сынағына берілетін уақыт 160 минут (2 сағ. 40 мин).
3. **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен «Тыңдалым» бөліміне арналған 2 мәтін, «Лексика-грамматикалық» бөлімге арналған 20 тест тапсырмасы, «Оқылым» бөліміне арналған 2 мәтін беріледі. Әр мәтінге 5 тест тапсырмасы ұсынылады. Тапсырмада берілген 5 жауаптың біреуі ғана дұрыс.
4. Таңдау пәні бойынша 40 тест тапсырмасы ұсынылады. Оның ішінде 20 тест тапсырмасы бір дұрыс жауаппен және 20 тест тапсырмасы бір немесе бірнеше дұрыс жауаппен беріледі.
5. Емтихан барысында біріншіден **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен тест тапсырмаларын орындау қажет, содан соң **ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәні бойынша тест тапсырмалары орындалады.
6. Есептеу жұмыстары үшін кітапшаның бос орындарын пайдалануға болады.
7. Тест аяқталған соң кітапшаны кезекшіге өткізу қажет.
8. **Тестілеу кезінде:**
  - сыныптан рұқсатсыз шығуға;
  - орын ауыстыруға;
  - кітапшаны ауыстыруға, тест тапсырмаларын көшіруге;
  - тест мазмұнын және дұрыс жауаптар кілттерін табатын мәліметті пайдалануға;
  - ақпараттық мәліметтерді, электронды жазба кітапшаларын, ұялы телефондар, калькуляторды және т.б. байланыс құралдарын пайдалануға**қатаң тыйым салынады.**

ОРЫС ТІЛІ

Тыңдалым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

1. Длина «Поющего бархана» достигает
  - A) 5 км
  - B) 10 км
  - C) 6 км
  - D) 3 км
  - E) 1 км
2. Легенда, описанная в тексте, учит людей
  - A) уважать друг друга
  - B) быть вежливыми
  - C) любить природу
  - D) быть умным
  - E) быть благодарными
3. Поющий бархан состоит из песка, который поднимался со дна реки
  - A) Ишим
  - B) Сырдарья
  - C) Амурдарья
  - D) Или
  - E) Каратал
4. Громкость звука зависит от
  - A) влажности песка
  - B) качества песка
  - C) разновидности песка
  - D) волшебства песка
  - E) количества песка
5. В древние времена люди объясняли происхождение звука в барханах
  - A) столами заколдованных странников
  - B) игрой отшельников-музыкантов
  - C) песнями пришедших туристов
  - D) происками злых духов
  - E) добрыми чарами волшебников

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

6. Добавил герой в чай корешок
  - A) зверобоя
  - B) шиповника
  - C) душицы
  - D) таволги
  - E) пустырника
7. У героя начался клёв к
  - A) ночи
  - B) обеда
  - C) рассвету
  - D) вечеру
  - E) утру
8. Добычей вороны стал
  - A) ломоть хлеба
  - B) пойманный окунь
  - C) плавленый сырок
  - D) кусок сахара
  - E) блестящая луковица
9. Герой текста задремал днем после
  - A) встречи с вороной
  - B) сытного завтрака
  - C) интересной истории
  - D) бессонной ночи
  - E) короткой прогулки
10. Герой вскипятил чай в
  - A) кружке
  - B) самоваре
  - C) котелке
  - D) казане
  - E) чайнике

Лексико-грамматикалық бөлім

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Слово с непроизносимой согласной
  - A) опас...ный
  - B) чудес...ный
  - C) грус...ный
  - D) прекрас...ный
  - E) вкус...ный
2. Предложение, в котором есть фразеологизм
  - A) Бригада работала засучив рукава.
  - B) Светало.
  - C) Слово не воробей, вылетит – не поймаешь.
  - D) Жизнь прожить – не поле перейти.
  - E) Солнечные лучи грели и ласкали ромашку наравне с роскошными цветами.
3. Слово с гласной **a** в корне
  - A) распол...житься
  - B) изл...жить
  - C) прил...гательное
  - D) пол...жить
  - E) предпол...жение
4. Наречие с приставкой **не** в словосочетании
  - A) н...чуть не беспокоиться
  - B) думать н...когда
  - C) н...как не отреагировал
  - D) н...как не ожидал гостей
  - E) н...куда не спешить
5. Неопределённое местоимение
  - A) никакой
  - B) которая
  - C) каждый
  - D) какой?
  - E) какой-нибудь
6. Существительное мужского рода
  - A) метель
  - B) береза
  - C) утро
  - D) школа
  - E) мяч

7. Существительное общего рода
  - А) плакса
  - В) петух
  - С) почка
  - Д) паровоз
  - Е) потоп
8. **Не** является словосочетанием
  - А) говорит уверенно
  - В) сбор семян
  - С) около реки
  - Д) моя книга
  - Е) первая встреча
9. Верное определение типа предложения: *В доме Шуминых только что закончилась служба, которую заказывала бабушка, и теперь Наде было видно, как в зале накрывали на стол.*
  - А) СП с сочинением и бессоюзной связью
  - В) СП с бессоюзной связью
  - С) СП с подчинением и сочинением
  - Д) СП с подчинением и бессоюзной связью
  - Е) СП с сочинением, подчинением и бессоюзной связью
10. Отвечает на вопросы косвенных падежей
  - А) подлежащее
  - В) сказуемое
  - С) дополнение
  - Д) приложение
  - Е) определение
11. Слово, в котором буква **ю** обозначает два звука
  - А) полюс
  - В) вьюга
  - С) тюлень
  - Д) карбюратор
  - Е) жюри
12. Словосочетание с омонимами
  - А) ситец на сарафан – страна березового ситца
  - В) платье из шелка – красивый шелк
  - С) шерсть на костюм – дорогая шерсть
  - Д) красивый капрон – капрон на ленты
  - Е) халат из байки – рассказывать байки
13. Часть слова (морфема), в которой заключается лексическое значение
  - А) соединительная гласная
  - В) приставка
  - С) окончание
  - Д) суффикс
  - Е) корень

14. Предложение с относительным местоимением
- А) Вадим не придёт, потому что занят.
  - В) Владимир придумал нечто интересное.
  - С) Кому Федор хочет сделать подарок?
  - Д) Если захочу, сделаю.
  - Е) Федя предполагал, кому он сделает такой подарок.
15. Окончания причастий в словосочетаниях: *полученн... бандероль, ожидающ... ребята, возвышающ...ся горы*
- А) -ая, -ая, -ее
  - В) -ый, -ие, -ие
  - С) -ый, -ие, -ая
  - Д) -ая, -ие, -ие
  - Е) -ая, -ие, -ее
16. Сложносочиненное предложение с соединительным союзом
- А) Я отправился пешком, а он ехал за мной верхом.
  - В) Пошла бы и она в лес, но детей не с кем оставить.
  - С) То солнце тусклое блестит, то туча чёрная висит.
  - Д) Выходило солнце, и вершины сосен вспыхивали багряными кострами.
  - Е) Я очень рада, что вы приехали.
17. Сложноподчиненное предложение с придаточным определительным
- А) Сердце моё заныло, когда очутились мы в давно знакомой комнате.
  - В) Надо посадить дерево, чтобы оставить добрую память о себе.
  - С) Если правильно выбираешь профессию, работаешь с удовольствием.
  - Д) Я удостоверился, что Пугачёв и он были одно и то же лицо.
  - Е) Ягоды, которые мы собирали в лесу, оказались сочными и вкусными.
18. Ряд слов с пропущенным твёрдым знаком
- А) об...яснил, с...ел, при...нёс
  - В) под...ехал, за...ехал, под...шил
  - С) при...шёл, за...дал, по...нёс
  - Д) по...просил, по...мог, под...нял
  - Е) под...езд, с...ёмка, под...ём
19. Предложение с деепричастным оборотом
- А) Небо выяснилось и, синяя, мерцало холодным узором звёзд.
  - В) Мотыльки летели со всех сторон на свет и падали, обожженные, на скатерть.
  - С) В течение двух недель, проведенных в пути, мы с мамой выходили только на перроны больших городов.
  - Д) Школа расположена на центральной улице, за театром.
  - Е) На берегах безымянных рек, оставшись без горючего, разбросал свои пушки артиллерийский полк.

20. Предложение соответствует схеме: [— =], (чтобы =)

- А) Он к нам пришел, чтобы папа узнал о его победе.
- В) Он, чтобы пойти с нами, быстро переоделся.
- С) Я должен отыскать причину, чтобы мама была рада.
- Д) Надо готовиться к урокам, чтобы поступить в вуз.
- Е) А вечером мы собрались, чтобы отметить праздник.

ОҚЫЛЫМ

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

А.С. ПУШКИН В КАЗАХСТАНЕ

Прочны незримые нити, связавшие гения русской и мировой литературы и Великую Степь. Сбылись пророческие пушкинские строки о нерукотворном памятнике и языках, которые назовут его.

В 1833 году Пушкин собирал материалы для «Истории Пугачевского бунта» и повести «Капитанская дочка». Он работал в архивах, расспрашивал людей, имевших отношение к тем событиям. Одним из них был баснописец И.А. Крылов, отец которого был помощником начальника гарнизона г.Уральска.

Но поэту необходимо было «оживить» историю – прикоснуться к земле, вдохнуть воздух того края, где самозванец пошатнул основы Российской империи.

И вот в сентябре 1833 года находившийся под негласным полицейским надзором поэт покинул свое Нижегородское имение Болдино и устремился на восток, к степям, еще хранившим отзвуки тех событий.

Пребывание Пушкина в Оренбургском крае, в состав которого входили территории, теперь ставшие частью Казахстана, было недолгим. Поэт торопился вернуться в Болдино до наступления осенней распутицы, да и неприятностей с полицией тоже не хотелось – ведь уехал он самовольно. Все путешествие заняло у Пушкина меньше месяца. Но за это время он успел удивительно много.

Казахстанский город Уральск – одно из главных мест, связанных с историей Пугачевского восстания, в те времена столица Яицкого казачества. Здесь Пушкин провел три дня. «Приняли меня славно, дали мне два обеда, попили за мое здоровье, наперерыв давали мне все известия, в которых имел нужду», – так описывал поэт свое пребывание в Уральске.

Его приезд действительно стал праздником для города. Уральцы трепетно сохранили память о пребывании поэта, почти по минутам можно восстановить все, что делал Пушкин в этом городе. Интересно, что в доме, где в те дни жил поэт, в разное время останавливались В. Жуковский, Вл. Даль, Лев Толстой и А.Н. Толстой. На доме этом установлена мемориальная доска, а в сквере у Уральского педагогического института был поставлен бюст поэта, долгое время бывший единственным памятником Пушкину в Казахстане.

1. Город, связанный с историей Пугачевского восстания
  - А) Экибастуз
  - В) Павлодар
  - С) Усть-Каменогорск
  - Д) Петропавловск
  - Е) Уральск
2. Всё путешествие в Оренбургский край заняло у поэта меньше
  - А) месяца
  - В) недели
  - С) трех дней
  - Д) двух месяцев
  - Е) года
3. Помощником начальника гарнизона города был отец
  - А) Л. Толстого
  - В) А.Н. Толстого
  - С) И.А. Крылова
  - Д) В. Жуковского
  - Е) Вл. Даля
4. В 1833 году Пушкин собирал материалы для произведения
  - А) «Пиковая дама»
  - В) «Капитанская дочка»
  - С) «Цыганы»
  - Д) «Бахчисарайский фонтан»
  - Е) «Евгений Онегин»
5. Информация, соответствующая тексту
  - А) Заранее согласовал поездку с полицией.
  - В) Поэту не удалось собрать необходимый материал.
  - С) Приезд поэта в город остался незамеченным.
  - Д) Пребывание поэта в городе было очень долгим.
  - Е) Принимали поэта в городе радушно.

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

ЗОЛОТОЙ ЧЕЛОВЕК КУРГАНА ИССЫК

В 1969 году казахские археологи под руководством К. А. Акишева приступили к раскопкам огромного кургана, расположенного в 50 километрах восточнее Алматы. Археологи сами называли курган Иссык, так как народные предания обошли его своим вниманием. Как и другие курганы, Иссык был ограблен еще в древности... К счастью для науки, грабители не заметили одно погребение, в котором лежали останки человека, отныне вошедшего в мировую науку под именем «Золотой человек Иссыка».

Захороненный в кургане воин действительно был золотой – в погребальной камере, тщательно срубленной из вековых стволов тянь-шанской ели, археологи обнаружили свыше четырех тысяч золотых изделий: предметы украшения одежды, головного убора и обуви, перстни, статуэтки, бляхи. На полу стояли сосуды из дерева, глины, бронзы и серебра. И расположение предметов, украшавших некогда парадный доспех погребенного воина, остатки железного меча и кинжала позволили исследователям в результате кропотливой работы воссоздать – впервые в науке – облик сакского воина.

«Комплекс находок в кургане Иссык, – пишет К. А. Акишев, – дал дополнительные материалы, проливающие свет на уровень социальной истории саков Семиречья. Можно утверждать, что пышность и богатство золотой одежды иссыкского сака были рассчитаны не на один только внешний эффект – смысл этого богатства гораздо глубже, его надо рассматривать в плане социально-политическом. Главное назначение одежды было в возвеличивании личности вождя, возведении его в ранг солнцеподобного божества... По-видимому, сакское общество Семиречья стояло на более высокой ступени социальной организации, чем нам представлялось до раскопок иссыкского кургана...». И этот вывод исследователя, кроме того, подтверждается находкой, столь же пока загадочной, сколь и ошеломляющей: на одной из серебряных чаш, стоящих возле останков золотого воина, археологи обнаружили нацарапанные знаки – следы письменности! Следы самой древней письменности вообще на территории Средней Азии!

6. Казахстанских археологов во время раскопок кургана в 1969 году возглавил
  - A) X.A.Алпысбаев
  - B) К. А. Акишев
  - C) З.С.Самашев
  - D) A.X.Маргулан
  - E) К.М. Байпаков
7. Следы древней письменности археологи обнаружили на
  - A) железном мече
  - B) предметах одежды
  - C) головном уборе
  - D) серебряной чаше
  - E) сосудах из дерева
8. Главное назначение золотой одежды иссыкского сака, по мнению археолога, было в
  - A) своеобразной форме общественной организации
  - B) возведении вождя в ранг солнцеподобного божества
  - C) сохранении в первозданном виде
  - D) мастерстве исполнения
  - E) показе пышности и богатства одежды
9. Золотых изделий на парадном доспехе сакского воина насчитывается свыше
  - A) трех тысяч
  - B) двух тысяч
  - C) пяти тысяч
  - D) четырех тысяч
  - E) шести тысяч
10. Имя «золотой человек Исыка» носит курган около
  - A) Караганды
  - B) Актобе
  - C) Алматы
  - D) Елеке Сазы
  - E) Аралтюбе

ОРЫС ТІЛІ

пәнінен сынақ аяқталды.

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Нұсқау: *«Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».*

1. Әл-Фарабидің «пенделіктен» аулақ болу керектігі туралы өлеңі
  - A) «Қағаздың түсіп бетіне»
  - B) «Музыканың үлкен кітабы»
  - C) «Бауырым, қанша сүйгенмен»
  - D) «Өлең өнерінің қағидалары»
  - E) «Тіршілікте құрыштай бол төзімді»
2. Қазыбек бидің *бірден онға дейінгі* өсиет сөзінің *бесіншісінің* жауабы
  - A) білікті адамнан белгілі азамат тумаған жаман
  - B) аймағын билей алмаған хан жаман
  - C) төскейге шыға алмаған кәрілік жаман
  - D) серкесіз бастаған қой жаман
  - E) жетем дегеніне жете алмаған жаман
3. Атасы – Сүйініш, анасы –Бозтуған, өзі Еділді мекен еткен жырау
  - A) Шалкиіз жырау
  - B) Жиёмбет жырау
  - C) Үмбетей жырау
  - D) Қазтуған жырау
  - E) Ақтамберді жырау
4. А.Құнанбаевтың «Жаздыгүн шілде болғанда» өлеңі жазылған жер
  - A) Қарқаралы
  - B) Қарамола
  - C) Көпбейіт
  - D) Таймақкөл
  - E) Шыңғыстау
5. Ш.Уәлихановтан «Қозы Көрпеш-Баян сұлу» жырын жазып алған профессор
  - A) Радлов
  - B) Березин
  - C) Достоевский
  - D) Ильминский
  - E) Богородицкий
6. Әнет баба кездесетін Ш.Құдайбердіұлының шығармасы
  - A) «Мұтылғанның өмірі»
  - B) «Ләйлі-Мәжнүн»
  - C) «Нартайлақ-Айсұлу»
  - D) «Қалқаман-Мамыр»
  - E) «Еңілік-Кебек»

7. *«Жата алмас ем топырағыңда тебіренбей,
Ақын болмай, тасың болсам мен егер»*, – деп жырлаған ақын
А) Т.Молдағалиев
В) Қ.Аманжолов
С) М.Мақатаев
D) М.Жұмабаев
Е) Т.Айбергенов
8. Қ.Аманжоловтың тұңғыш өлеңдер жинағы
А) «Құпия қыз»
В) «Талғар»
С) «Өмір сыры»
D) «Нартәуекел»
Е) «Дауыл»
9. Зат, құбылысты басқа зат, құбылыспен салыстыра суреттеу, көркемдеу тәсілі
А) Кейіптеу
В) Эпитет
С) Метафора
D) Мегзеу
Е) Теңеу
10. М.Мақатаевтың «Райымбек, Райымбек!» поэмасы неше бөлімнен тұратынын белгілеңіз.
А) 5.
В) 4.
С) 6.
D) 3.
Е) 2.
11. Ж.Баласағұн санаған әдептіліктің ең бастысы
А) тіл сақтығы
В) қанағат
С) бақыт
D) ақыл-сана
Е) әділет
12. Халықтың *жеті қазынасындағы* төрт түліктің бірі
А) жылқы
В) сиыр
С) қой
D) ешкі
Е) түйе

13. Абайдың: *«Қолында құралы бар бірен-саранға ғана тиетін шыңыраудағы судан қойшы-қолаң, жарлы-жақыбайдың бәріне бірдей пайдасы тиетін жайдақ су артық деп білемін»* деп кімге айтқанын белгілеңіз
- A) Әкесіне
  - B) Тоғжанға
  - C) Анасына
  - D) Тәкежанға
  - E) Ерболға
14. Мағжанның публицистикасы өріс алған кезде өзі редактор болған газет
- A) «Күншығыс»
  - B) «Бостандық туы»
  - C) «Ақ жол»
  - D) «Шолпан»
  - E) «Сана»
15. С.Мұқановтың «Сұлушаш» поэмасындағы *«Ұл туды» деп шашулар шашылған жоқ, Қатын жиып, қалжа да асылған жоқ»* деген жолдар кімге арналған
- A) Құрманға
  - B) Қайсарға
  - C) Тілеубердіге
  - D) Сұлушашқа
  - E) Алтайға
16. *Желп-желп еткен ала ту,
Жиырылып алар күн қайда?
Орама мылтық тарс ұрып,
Жауға аттанар күн қайда?* (Махамбет)
- Үзіндідегі ұйқас түрі
- A) Қара өлең ұйқасы
  - B) Аралас ұйқас
  - C) Кезекті ұйқас
  - D) Шалыс ұйқас
  - E) Еркін ұйқас
17. Доспамбет жыраудың «астына қарт күреңді мініп», «болат қылыш асынып», «күңіреніп күн түбіне жортқан» кейіпкері
- A) өзі
  - B) ру басшысы
  - C) халық
  - D) хан
  - E) түрік патшасы

18. Ы.Алтынсариннің «діни мектептердің зияннан басқа пайда бермейтіні» туралы хат жолдаған адамы
- А) Л.Н.Толстой
  - В) В.В.Григорьев
  - С) К.Д.Ушинский
  - Д) Н.И.Ильминский
  - Е) Я.А.Каменский
19. І. Жансүгіровтің «Құлагер» поэмасындағы Құлагердің жүйріктігін таныған адам
- А) Қадырбай
  - В) Күреңбай
  - С) Батыраш
  - Д) Ақан
  - Е) Сағынай
20. «Олжас «Қыш кітап» поэмасында өткен күннің сауалын бүгінгі күн талабымен үндестірген» - деген пікірдің иесі
- А) Ф.Оңғарсынова
  - В) М.Шаханов
  - С) Т.Молдағалиев
  - Д) М.Мағауин
  - Е) С.Мақырұлы

Нұсқау: «Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы беріледі».

21. Жүсіп Баласағұнның «Құтты білік» дастанындағы әділет, бақ-дәулет, қанағат бейнелері
- A) Айтолды
  - B) Дәруіш
  - C) Одгүрміш
  - D) Оғыз
  - E) Ұғдүлміш
  - F) Күнтуды
  - G) Тоқтамыш
  - H) Үрім қаған
22. «Қыз Жібек» жырындағы Жібектің даңқын естіп келген ер(-лер)
- A) Сырлыбай
  - B) Қаршыға
  - C) Сансызбай
  - D) Бекежан
  - E) Шеге
  - F) Абыз
  - G) Төлеген
  - H) Базарбай
23. Үмбетейдің Бұқарға «өткіздің тоғыз ханды толғауменен» деуі – тарихи шындық. Арнау жырда аты аталмайтын хан(-дар)
- A) Қайып
  - B) Абылай
  - C) Болат
  - D) Өз Тәуке
  - E) Керей
  - F) Күшік
  - G) Барақ
  - H) Жәнібек
24. «Зар заман» кезеңінде өмір сүріп, қазақ халқының мұң-зарын жырлаған ақын(-дар)
- A) Шортанбай Қанайұлы
  - B) Исатай Тайманұлы
  - C) Дулат Бабатайұлы
  - D) Қашаған Күржіманұлы
  - E) Тілеуке Құлекеұлы
  - F) Махамбет Өтемісұлы
  - G) Майлықожа Сұлтанқожаұлы
  - H) Бұқар Қалқаманұлы

25. Ы.Алтынсариннің әлеуметтік теңсіздік тақырыбындағы өлең(-дер)і
- A) «Өзен»
  - B) «Өнер-білім бар жұрттар»
  - C) «Азған елдің хандары»
  - D) «Азған елдің байлары»
  - E) «Кел, балалар, оқылық!»
  - F) «Бұл кім?»
  - G) «Әй, достарым!»
  - H) «Азған елдің билері»
26. Шәкәрімнің Шығыс, Батыс ғалымдарының шығармаларымен танысқаны туралы айтылған туындылары
- A) «Партия адамдары»
  - B) «Түрік, қырғыз, қазақ һәм хандар шежіресі»
  - C) «Молдалар өзгелерді кәпір дейді»
  - D) «Бостандық туы жарқырап»
  - E) «Мұтылғанның өмірі»
  - F) «Қулар»
  - G) «Насихат»
  - H) «Жастарға»
27. С.Мұқановтың қазақ елінің шоқтығы биік тұлғалары туралы пьесалары мен романдары
- A) «Қаныш Сәтбаев»
  - B) «Балуан Шолақ»
  - C) «Сәкен Сейфуллин»
  - D) «Ақан сері-Ақтоқты»
  - E) «Абылай хан»
  - F) «Менің Әуезовім»
  - G) «Шоқан Уәлиханов»
  - H) «Амангелді»
28. Қасым Аманжолов қызмет істеген газет(-тер)
- A) «Еңбекшіл қазақ»
  - B) «Лениншіл жас»
  - C) «Екпінді құрылыс»
  - D) «Ақ жол»
  - E) «Серке»
  - F) «Қазақ»
  - G) «Сарыарқа»
  - H) «Ауыл»

29. *Гималай – көктің кіндігі,
Гималай – жердің түндігі.
Күнін көміп батырған,
Өзенін тас лақтырған ...*
- І.Жансүгіровтің үзіндісіндегі буын, бунақ, ұйқас түр(-лер)і
- А) 6-7 буынды, 3 бунақты, еркін ұйқас.
  - В) 7-8 буынды, 2 бунақты, шұбыртпалы ұйқас.
  - С) 4-5 буынды, 2 бунақты, аралас ұйқас
  - Д) 7-8 буынды, 2 бунақты, егіз ұйқас.
  - Е) 3-4 буынды, 3 бунақты, қара өлең ұйқасы.
  - Ғ) 2-3 буынды, 4 бунақты, егіз ұйқас.
  - Г) 7-8 буынды, 2 бунақты, еркін ұйқас.
  - Н) 7-8 буынды, 3 бунақты, шалыс ұйқас.
30. О.Бөкейдің туындысы (туындылары)
- А) «Тортай мінер ақ боз ат»
  - В) «Үлкен жолдың үстінде»
  - С) «Әке сыры»
  - Д) «Күй дастан»
  - Е) «Құрманғазы»
  - Ғ) «Қар қызы»
  - Г) «Сайтан көпір»
  - Н) «Біздің ауылдың қызы»
31. Алпамыс батырдың сырнай жасаған зат(-тар)ы
- А) Омыртқадан
  - В) Қабырғадан
  - С) Жіліктен
  - Д) Емен ағашынан
  - Е) Қайыңнан
  - Ғ) Темірден
  - Г) Сирақтан
  - Н) Мүйізден
32. Асанқайғының ғибрат аларлық туындысы (туындылары)
- А) «Зар»
  - В) «Еділ бол да, Жайық бол»
  - С) «Көлде жүрген қоңыр қаз»
  - Д) «Асан қайғы»
  - Е) «Есті көрсең кем деме»
  - Ғ) «Бұл заманда не ғаріп?»
  - Г) «Ел айрылған»
  - Н) «Желмаяның жүрісі»

33. Ш.Уәлихановтың Қырғыз Алатауына жасаған екінші саяхаты кезінде жазған еңбегі (еңбектері)
- А) «Жарық жұлдыз»
  - В) «Жоңғария очерктері»
  - С) «Қырғыздардың көші-қоны туралы»
  - Д) «Үлкен орда қырғыз-қайсақтары туралы»
  - Е) «Ыстықкөл сапарының күнделігі»
  - Ғ) «Қырдағы мұсылманшылық туралы»
  - Г) «Сот реформасы туралы жазбалар»
  - Н) «Қырғыздар туралы жазбалар»
34. М.Жұмабаевтың «Батыр Баян» поэмасында кездесетін жер-су ат(тар)ы
- А) Тентексу
  - В) Жолдыөзек
  - С) Жетісу
  - Д) Арал
  - Е) Бурабай
  - Ғ) Нұра
  - Г) Арқа
  - Н) Тарбағатай
35. *Қаладан далаға, даладан қалаға қайтқан Абай. Әр бөлімнің аттарын біріне-бірін жалғап, бір саты етсең, қат-қабат шытырман арқылы бел-белеске, өрге, қияға шығып келе жатқан Абайды көресің. М.Әуезовтің «Абай жолы» эпопеясындағы Ғ.Мүсірепов аңғарған Абайдың жолдарына кірмейтін нұсқа(-лар)*
- А) «Қат-қабатта»
  - В) «Қайтқанда»
  - С) «Қияда»
  - Д) «Бел-белесте»
  - Е) «Өрде»
  - Ғ) «Оқапта»
  - Г) «Тайғақта»
  - Н) «Шытырманда»
36. Т.Ахтановтың шығармасы (шығармалары)
- А) «Соңғы парыз»
  - В) «Шырағың сөнбесін»
  - С) «Сергелдең»
  - Д) «Күйреу»
  - Е) «Күй аңызы»
  - Ғ) «Қан мен тер»
  - Г) «Боран»
  - Н) «Ымырт»

37. *«Күн сайын өз бетіммен тапқан пұлға нан сатып алып жесем, бойыма сол нәр болып тарайды. Еңбекпен табылған дәмнің тәттілігі өзгеше болады екен».*

Ы.Алтынсарин кейіпкерінің сөздерімен үндес әңгімесі (әңгімелері)

- A) «Талаптың пайдасы»
- B) «Аурудан – аяған күштірек»
- C) «Бақша ағаштары»
- D) «Шеше мен бала»
- E) «Атымтай жомарт»
- F) «Әке мен бала»
- G) «Өрмекші, құмырсқа, қарлығаш»
- H) «Мейірімді бала»

38. Жамбыл Жабаевқа Сүйінбай ақынның айтқан ақыл сөз(-дер)і

- A) Өз өлеңінді шығар, бірақ оның жұрт жаттап алатын, ешкім ұмытпайтын өлең болсын
- B) Шындықты айт, әділдікті жырла, жаңа, даңғыл жолға түс
- C) Болашаққа сенсең егер, сен ешқашан жеңілмессің
- D) Дүниенің кейбір қоқысын өлеңіңмен өрте
- E) Лап етіп жанған сезімнен қорық, бекер өткен көп күннен қорық
- F) Жазудан бөтен баянды тіршілік жоқ, жазудан мәнді шаруа болған емес
- G) Еңкейгенге еңкей, шалқайғанға шалқай
- H) Көмекейің емес, жүрегің сөйлейтін болсын

39. Үзіндідегі ұйқас, шумақ, тармақ түрлері

*... Мақсатым – тіл ұстартып, өнер шаппақ,
Наданның көзін жойып, көңілін ашпақ.
Үлгі алсын деймін ойлы жас жігіттер,
Думан-сауық ойда жоқ, әуел баста-ақ.*

- A) Үш шумақ
- B) Бір тармақ
- C) Екі шумақ
- D) Шұбыртпалы ұйқас
- E) Қара өлең ұйқасы
- F) Егіз ұйқас
- G) Бір шумақ
- H) Төрт тармақ

40. Ғ.Мүсіреповтің «Оянған өлке» романында ерлік, батырлық қасиеттерімен көпшілік арасынан оқшауланып көрінетін кейіпкер(-лер)і

- А) Көпей
- В) Жаяу Мұса
- С) Бұланбай
- Д) Игілік
- Е) Шорман
- Ғ) Байжан
- Г) Ақан сері
- Н) Ордабай

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

пәнінен сынақ аяқталды.